

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 36, 37, 38 og 39 (Alm. del) stillet af
Udvalget for Videnskab og Teknologi (Kirsten Brosbøl (S)) den 2. februar 2009.

16. februar 2009

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-049910
Dok nr. 830482
Side 1/1

Spørgsmål nr. 36, 37, 38 og 39 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi (Kirsten Brosbøl (S)) den 2. februar 2009 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del).

Spørgsmål 36

Kan ministeren bekræfte eksistensen af det interne notat som er omtalt i artiklen: "Ministeren lod ulovlig betaling fortsætte" i Politiken den 30. januar 2009?

Svar

Der er i Videnskabsministeriet udarbejdet et internt arbejdspapir af 20. februar 2006 til brug for besvarelse af en henvendelse fra Rektorkollegiet vedrørende Erasmus Mundus, som ministeriet modtog januar 2006. Jeg går ud fra, at det er dette arbejdspapir, der henvises til i Politiken den 30. januar 2009.

Arbejdspapiret indeholder en konstatering af de synspunkter, der kunne læses i Rektorkollegiets henvendelse, nemlig at det regelsæt om parallelløb og fællesuddannelser, der blev indført med bekendtgørelse nr. 931 af 5. oktober 2005 med hjemmel i lov nr. 337 af 18. maj 2005 om ændring af lov om universiteter, kan vanskeliggøre, men som man må forstå det ikke forhindrer danske universiteters deltagelse i Erasmus Mundus programmet. Det fremgår hverken af Rektorkollegiets henvendelse eller af arbejdspapiret, at de danske universiteter ulovligt opkrævede brugerbetaling i forbindelse med deres deltagelse i Erasmus Mundus samarbejder.

I arbejdspapiret peges der på to forhold. Det første forhold vedrører den såkaldte to-tredjedels-regel. Bekendtgørelsen om parallelløb og fællesuddannelse giver danske universiteter mulighed for at tildele studerende et dansk eksamensbevis, hvis mindst 1/3 af den samlede uddannelses ECTS-point er gennemført ved det danske universitet. Arbejdspapiret foreslår, at to-tredjedelsreglen afskaffes. Det skal ses i lyset af, at to-tredjedelsreglen var indført otte måneder tidligere ved en ændring af universitetsloven, og at en bekendtgørelse herom fire måneder tidligere var blevet udstedt som følge af loven. Således var en række af de forhold, universiteterne gjorde indsigelse imod, kort tid forinden blevet behandlet politisk og fastlagt i lovgivningen.

I arbejdspapiret overses mulighederne for at dispensere fra reglerne i den pågældende bekendtgørelse, hvilket ministeriet valgte at gøre med besvarelsen af Rektorkollegiets henvendelse.

Det andet forhold vedrører universiteternes adgang til at modtage brugerbetaling for en Erasmus Mundus uddannelse. I arbejdspapiret argumenteres der dels for, at danske studieafgiftsregler ændres, således at det bliver muligt at opkræve studieafgift for uddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale og dels for, at danske tilskudsregler ændres, således at universiteterne også modtager taxametertilskud for de uddannelsesdele, universitetets studerende tager i udlandet.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-049910
Dok nr. 830482
Side 1/1

Arbejdsrapporten bærer her præg af at være af meget foreløbig karakter og er ikke fuldt retvisende. Det er ikke præcist, hvad angår samspillet mellem EU programmet og de danske regler om brugerbetaling. I Rådets afgørelse af 5. december 2003 som etablerer det første Erasmus Mundus program, er der ingen bestemmelser om, at de deltagende universiteter skal opkræve studieafgift eller ens studieafgift. Formuleringen om ens studieafgift er blevet indført i vejledningsmaterialet til de årlige ansøgningsindkaldelser, men der er ikke noget krav om, at universiteterne skal opkræve studieafgift.

Under alle omstændigheder har EU-regler på uddannelsesområdet ikke forrang for national lovgivning. Grundet misforståelser om tolkning af reglerne i det første program har Danmark i det nye Erasmus Mundus program fået præciseret – både i Rådets beslutning og vejledningsmaterialet – hvad der hele tiden har været juridisk gældende, at universiteterne kun kan opkræve brugerbetaling, hvis det er i overensstemmelse med nationale regler.

Ministeriet anerkendte dengang som nu, at det kan være vanskeligt for universiteterne at deltage i alle Erasmus Mundus uddannelser, når mobilitetsprincippet i Danmark er gensidig udveksling uden mulighed for brugerbetaling. I praksis er det op til de deltagende universiteter at fastlægge mobilitetsprincippet - i overensstemmelse med nationale love – og dermed er det muligt, at anvende princippet om gensidig udveksling inden for Erasmus Mundus programmet. Hvis de deltagende udenlandske universiteter derimod insisterer på brugerbetaling f.eks. af økonomiske grunde, så kan danske universiteter ikke deltage. Når danske universiteter arbejder sammen med universiteter i lande, hvor der ikke er brugerbetaling, er der derimod ingen forhindringer.

Arbejdsrapporten opstiller indførelse af brugerbetaling som en mulig løsningsmodel. Det var ikke – og er fortsat ikke – regeringens politik, at danske studerende skal betale for deres uddannelse. Løsningsmodellen blev derfor ikke lagt til grund for Videnskabsministeriets videre behandling af Rektorkollegiets henvendelse. Ministeriet svarede 2. marts 2006 på henvendelsen fra Rektorkollegiet angående Erasmus Mundus, at universiteterne ikke må opkræve eller modtage deltagerbetaling eller fees fra studerende, der udløser taxametertilskud.

Spørgsmål 37

Vil ministeren fremsende det omtalte dokument til udvalget?

Svar

Ja. Notatet inklusivt bilag vedlægges til udvalgets orientering, idet det dog er fundet rigtigst at slette navnet på den pågældende medarbejder, der har skrevet arbejdsrapporten, da vedkommende sidenhen er gået på pension.

Spørgsmål 38

Kan ministeren bekræfte, at universiteterne i 2009 vil få dækket udgifter til Erasmus Mundus studerende, og hvornår agter ministeren at lade denne ordning træde i kraft?

Svar

Det kan bekræftes, at der i december 2008 i forligskredsen bag universitetsloven blev aftalt en overgangsordning for studieåret 2009/2010, hvad angår studieafgifter i udlandet for EU/EØS-borgere som følge af de danske universiteters Erasmus Mundus aktiviteter. Ordningen træder dermed i kraft fra starten af studieåret 2009/2010.

Overgangsordningen vil omfatte universiteternes udgifter til studieafgifter i udlandet i studieåret 2009/2010 for de EU/EØS-borgere, der er optaget på et dansk universitet som led i en Erasmus Mundus uddannelse.

Det betyder, at universiteterne afholder udgiften til studieafgifter og efterfølgende får udgiften refunderet fra ministeriet.

Udgiften afholdes af de bevillinger, der er afsat til Forskning og universitetsuddannelser under § 19.2.

Spørgsmål 39

Vil ministeren med tilbagevirkende kraft dække universiteternes udgifter til Erasmus Mundus studerende i 2008 efter samme principper som overgangsordningen 2009?

Svar

Overgangsordningen for studieåret 2008/2009 er vedtaget med finansloven 2008, hvor det fremgår af tekstanmærkning 171 om Erasmus Mundus, at universiteterne bemyndiges til at betale udgiften til studieafgifter i udlandet for de EU/EØS-borgere, der er optaget på et dansk universitet som led i en Erasmus Mundus uddannelse.

Denne overgangsordning for studieåret 2008/2009 gav universiteterne hjemmel til af egen ramme at betale studieafgiften for Erasmus Mundus studerende, der ifølge universitetsloven ikke må pålægges at betale studieafgift.

Der foreligger ikke et grundlag for at ændre ved denne løsning vedtaget med finansloven 2008.